

ARADUIL

Organ al Asociației »Infrățirea«

Apare de două ori pe săptămână.

Răspuns lui Zima.

În chestiunea Monografiei Aradului.

Comisiunea interimară a Municipiului Arad în ședință sa ziuă de 29 Ianuarie 1932 hotărât să publice concurs pentru întocmirea monografiei orașului și județului Arad, înțând că cea mai bună din lucrările prezentate să fie dotată cu un premiu de 100.000 Lei. Lucrarea premiată se va apoi tot pe cheltuiala municipiului. În acest scop îi la dispoziție un fond de 20.000 Lei.

Hotărârea aceasta a comisiei interimare a fost împinată cu multă simpatie și cercurile intelectuale locale îndeosebi de naționalitate. Cu toate acestea, buna intenție a conducătorilor urmăse pare a fi provocat tot și unele mici nemulțumiri mai bine zis ca având de a atinge și anumite susceptibilități de natură mai culturale și mai mult politice, manifestându-se prin articol de fond apărut în ziua de 31 Ianuarie în ziarul Edelv Hirlap și semnat de dl Zima Tibor, o figură cunoscută în viața politică a orașului.

Ds probabil preocupat și de spiritul crizei economice care bântue pretutindeni și exprimă părerea că de 250,000 Lei destinate editarea Monografiei Aradului este atât de considerabilă încât ea ar putea fi utilizată cu mai mult profit penitulari de natură mai practice. Editarea unei monografii românești i se pare cu mai inutilă, cu cât există o monografie ungurească de către istoricul Alex. Ciki la sfârșitul veacului al XIX-lea și tipărită în anul 1895, o lucrare a cărei valoautorul articolului o suprimează susținând că alta bună nu crede să se mai întocmește.

Sunt de acord cu dl Zima apreciem spiritul D-Sale gospodăresc, când afirmă că cu 20.000 Lei poți realiza ceva și practic și mai în gustul populației decât o monografie, chiar și a unui județ sau municipiu.

Este în eroare însă, când se că chiar cu cele 250,000 destinate monografiei se pot realiza astfel de lucrări, de această sumă este conținută în fond și conform legilor în vigoare fondurilor speciale nu li se poate da o destinație strânsă scopului. Așa cu cele 250,000 Lei prima nu poate să repare orjuni de stradă, să cumuleze un autobus, de care are prea multe, sau să cazeze orașul.

Sunt de acord că lucrarea Aradului și lăudabilă istorică Marki este o lucrare bună, dar aceasta nu înseamnă un alt istoric din timpurile

1

noastre nu va putea creia o altă și mai valoroasă. Aceasta cu atât mai mult cu cât cercetătorilor de astăzi li s-au deschis ușile unor arhive care pe vremea regretului să Marki erau închise. Si că așa este nevoie confirmă însuși și dl Zima care cu o amabilitate depanantă atragi atențunea analfabetelor comisiuni interimare și municipală că arhivele imperiale din trecut sunt astăzi și ele accentele istoricilor.

Orașul și județul Arad făcând până la 1918 parte integrală din Monarhia austro-ungară, probabil că arhivele imperiale din Viena vor fi ascunzând și oarecare documente prețioase în legătură strânsă cu viața acestui oraș, și care e posibil chiar să pună într-o lumină mai adevărată unele evenimente din trecutul orașului, evenimente care sub peana istoricului Marki oricât de nepreocupat și obiectiv ar fi fost ei au primit o altă coloartă. Să nu uite iarăși dl Zima: dela 1895 până în prezent s'au petrecut anumite evenimente istorice de o importanță covârșitoare care trebuia și ele fixate atât pentru cei din viață cât și pentru urmașii lor. D-Sa crede că evenimentele aceleia sunt prea proaspete pentru ca ele să poată fi tratate în mod obiectiv? Ei bine, dar arhiva lui Marki nu se întinde și ea până în zilele autorului său? S'au poate oamenii de azi să au mai puțin simț critic? ca cei din veacul al XIX-lea?

Noi nu credem că nedumerirea D-lui Zima își are originea în dorința de a salva dela faliment gospodăria orașului — faliment provocat de cheltuielile impreunate cu întocmirea și editarea unei monografii și cu atât de mai puțin suntem conviști că nota muncii D-Sale pornește din teama că noua istorie a Aradului pe care o va scrie un istoric contemporan va fi lipsită de seriozitate și obiectivitate. O! nu motivele nedumeririi și durerii D-sale atât de slab mascate prin argumentele sale de natură economică-culturală au un alt substrat, iar monografia Aradului care preocupă astăzi conducerea orașului nu a făcut decât să-i excite anumite sentimente care îl coplescă cu puterea unei monomanii.

In ce privește rațiunea de a fi comisiunilor interimare care produc atât de supărări D-lui Zima, însemnă să fixăm că activitatea lor poate fi mai laborioasă și mai productivă decât activitatea ueui consiliu — legal ales — dar în același timp broit după interese de partid și adeori născut pe baza unor pacturi și concesiuni mai mult sau mai puțin oneste.

Marea manifestație Religioasă dela Palatul Cultural.

Conferința P. S. Episcop Grigorie, despre „Flăcărarea Mântuitorului de lumea pagână”.

Duminica trecută, în cadrul conferințelor, organizate de Asociația Culturală „Astra” desăvârșită Arad, a vorbit la Palatul Cultural P. S. episcop Grigorie, traiând despre „Așteptarea Mântuitorului de lumea pagână”. Cu această ocazie s'a esit din cadrul obișnuit al conferințelor. Românii din Arad au arătat că de mult îl interesează chestiunile religioase, când este cînd să le expună cum trebuie. Cu un sfert de oră înainte de începere sala era arăpînată, așa că cei care au venit mai târziu au fost nevoiți să stea în picioare.

N'a lipsit nici-un intelectual român. Din numeroasa asistență notăm: D-na și dl G-ral Bălăcescu împreună cu ofițerii din statul major în loja militară, D-na și dl Cicio Pop, împreună cu toți foștili parlamentari național-țărănești, D-na și dl Dr. C. Radu, primarul Municipiului, dl deputat M. Mărcuș cu statul major liberal, P. C. Pr. protopop unitosif Popa, D-na și dl Dr. Vițăș, Dr. Iancu Cornel, D-na și dl Ascaniu Crisan, întreg corpul profesoral dela Acad. teologică, dl Gh. Hârgot p-impreș. tribunalului Arad, D-na Bacărescu dir. liceului „Gheorghe Bîrza”, toți P. C. consilieri și referenți eparciali, dl col. Rîșetu, dl I. Tatu, etc. etc. Regretăm că nu putem da numele mai multor participanți din lipsă de spațiu.

După ce corul „Armonia” sub conducerea maestrului Ath. Lipovan a executat Astăzi Christos, concert religios a urmat:

Conferința P. S. Grigorie. Pornind dela ideea că omul de astăzi căută fericirea, re-

fuză orice ajutor în afară de el. Astfel omul ajunge să a se îndrumneze pe el însuș. Dar incurând omul vede că este neputincios. Istoria omenirii ne arată cum toate încercările omului de a găsi deslegarea problemelor măntuirilor și deci a fericiștilor sale au fost fără rezultat. Popoarele pagâne vechi și au dat seama de neputința umană și toate au avut credință în venirea unui măntuitor de origine divină.

După ce arată această credință la popoarele mexicane, egiptene, asiriene, indiene etc., conferințular se oprește la lumea greacă și romană și aduce un foarte eloquent și interesant citat din Virgil, unde în termenii profetici se descrie venirea unui Măntuitor. Față de toate aceste dovezi, omul modern, care are pe Christos, stă cu brațele încrucișate. Dacă pagânii cantă pe Christos noi că-L avem, să-L urmăm.

Spre a dovedi adevărata și necesitatea religiunii creștine P. S. Sa aduce citate din cugetările lui Napoleon.

Din toată expunerea conferințular trage concluziunea căt de nesocotit e omul de azi, când stă departe de Christos, căci nu prin libertăți civice se poate dobândi fericirea ei prin iubirea lui Christos.

Conferința expusă clar, cu deminitate și blândete, științific și totuș pe înțelesul tuturor, a fost vînă aplaudată.

A urmat apoi coruri și recitări religioase executate de studenții academiei teologice și tablouri din viața Măntuitorului executate de elevii școală de aplicăție și ai liceului „Moise Nicoară” sub conducerea d-lui profesor Toader.

Conferințe la Palatul Cultural.

Duminică 7 Februarie, ora 5 d.m. vor avea loc la Palatul Cultural următoarele conferințe: D. Petre Sergescu, prof. univ. va vorbi despre Religia și progresul științei, iar d. Em. Bucuță, despre Un dușman al culturii.

Ambele conferințe vor dura 1 oră, ca și cele de până acum.

Studentii români din Paris sărbătoresc ziua unirii.

Asociația Generală a Studenților români din Franța a sărbătorit ziua de 24 Ianuarie în sala de festivități a Asociației Studenților francezi din 13—15, rue de la Sûcherie.

Sub patronajul dlui Cesianu, Ministrul României la Paris, comitetul Asociației a organizat o serată muzicală urmată de dans.

După cuvântul de salutare adresat asistenței de către dl Dan Constantinescu, secretar general, dl Gh. Gront, Președintele Asociației, a arătat că în inimile românilor, 24 Ianuarie se leagă de amintirea Franței, care a avut rol însemnat în pregătirea unirii Principatelor. Programul muzical a fost executat de Domnisoarele Lucie și Viorica Anghel, dela Opera din Nisa; Domnii Radu Mihail, pianist, și Constantin Lazar, Compozitor.

Intr-o sală decorată cu draperii românești și franceze și cu portretul M. S. Regelui Carol II, în prezența dlor Gheorghiu, Vladimirescu, Papușoi și Bop, din partea Legației Române, a Preotelui Dr. Vintilă, de la biserică română din Paris, și a unei foarte numeroase asistențe franceze și române festivitatea s'a desfășurat într-o atmosferă de adevărată prietenie franco-română.

Lut...

Lut, lut, lut,
ce gânduri și vise te-au băut?
ce mâini te au dospit,
lut galben, lut mucozit?

Trup de iască, frânt
ce note vrei să fi mai cânt
când ești rugind viermănoasă,
plouătă, păienjănoasă?

Trup de lut înfrânt
întoarce-te-n pământ,
să-ji cânte viermii-mut,
lut, lut, lut ...

Voicu R. Grozdan.

Traian Mager.

Sub acest titlu dl. prim-ministrul N. Iorga, în „Neamul Românesc” din 28/1/1932 publică la adresa dlui prof. Tr. Mager, harnicul nostru colaborator următoarele:

Traian Mager nu este un om căruia după sfârșitul vietii să î-se arate meritele și aceste rânduri nu sănt un necrolog.

E un contemporan al nostru, profesor la o școală normală din Arad, și a fost multă anii de zile invățător în ținutul Hălmagiu.

Invățător după Unire. Si în acest timp el n'a căutat să ajungă la situații între colegii săi, nu l-a grupat pentru „apărarea drepturilor” nu și-a suflecat mâncările pentru puștit contra autorității școlare, nu s'a lăsat sedus de exemple norocoase ale înălțării în-

vățătorului prin politică.

Ci a strâns știri asupra reuniunii sale le-a clasat, a tras foloase dintr-oase, și-a făcut un întreg corp de invățători cu privire la acele locuri atât de originale și interesante. Fotografiile luate de dânsul singur împodobesc manuscrisul, a sărui tipărire se impune.

Dar nu crede măcar că a făcut o carte. E numai un ajutor, spune el, pentru că elevii săi să ajungă și nu teoreticienii fără folos, ci oamenii practici, știind bine întâi ce e în jurul lor ca să ajungă și înțelege ce este țara și a lucra pentru dânsa efectiv.

Tipul de invățător „Traian Mager”, acela trebuie susținut și încurajat.

Congresul județean al partidului național-țărănesc, va avea loc Duminică 7 Februarie a.c. orele 11 a.m. în sala mare a hotelului Central

Iisus între oameni.

Iisus și Zacheu.

După cum azi sunt în toate părțile lumei oameni nemulțumiți, tot astfel erau în Galileea în timpul lui Iisus, și mulțime de oameni nemulțumiți. Atunci, ca și acum, unii oameni se plângau de condițiunile vieții și credeau că și cei de azi, că dacă să se schimbe aceasta, totul ar merge bine. Însă alții vedea că există ceva râu în ei însăși. Erau oameni care căutau adevărul și nu găseau nici-un răspuns satisfăcător în filosofia timpului. Erau oameni care căutau confort și nimere nu le spunea un cuvânt de consolare și speranță. Erau oameni a căror viață păcătoasă apăsa greu asupra lor și se simțeau legați în lanțuri.

Cum s'a purtat Iisus față de astfel de oameni? I-a ajutat El? Au găsit ei noi puteri în ajutorul lui?

Să vedem cum a stat Iisus în fața necesităților spirituale și mintale ale oamenilor. Aceasta poate să ne dea și nouă un imbold, căci Iisus a trăit viață care este menită să trăim și noi, și astfel putem învăța că noi suntem chemați, prin viața Lui, la un servitor mai eficace față de semenii noștri.

In multe cazuri, când Iisus venea în contact cu oamenii, găsim oarecare dificultăți care trebuiau înțăritate. Așa este și cazul lui Zacheu, care era încasator de taxe, servind puterea militară a Romanilor și pe care-l urau toți naționaliștii

V. P.

Pe marginea trecutului...

Francisc Iosif I. la Arad în 1852.

de L. Octavian

Pentru a constata el însuși pulsul vieții politice desfășurate pe urmele revoluției din 1848, Francisc Iosif I facu, la 1852, o lungă călătorie în Ungaria și Ardeal, simulând a soluționa favorabil aspirațiile celor ce au contribuit la îmbânda Austriacilor. Cum era firesc, în drumul său, el s'a opri și la Arad, unde în timpul revoluției, se petrecură multe scene crâncene.

Împăratul a fost primit pe teritorul jud. Arad, în comuna Pereg, la 14 iunie 1852. Discursul de bun venit l-a rostit aici preotul catolic din Sărbi. În răspunsul sau, împăratul s'a simțit dator accentua, că, Sirienii și Covasnenii au suferit mult pentru credința lor către tron. Deși sosirea lui Francisc I. I era anunțată pe ziua de 17 iunie, în 16 iunie, la ora 19³⁰, el fu întâmpinat de un numeros public, trecut pe malul stâng al Murășului cu bărcile. Cu ocazia acestei întârceri era să se întâpte o mare nenorocire, din cauză că o barcă, fiind prea aglomerată, s'a cufundat. Norocul a fost că apa nu era adâncă, astfel că nu s'a înregistrat nici o victimă.

A doua zi, împăratul ia parte la un banchet dat în onoarea lui de militari, vizitează apoi cetatea și cercetează revoluționarii captivi. La ora 10, în bulevardul tunuriilor și sunetele clopotelor, trece cu barca Murășul și e primit la mal de căpeteniile orașului. De aici e condus la casa comitatului unde a avut loc o recepție. La această recepție, Români au fost reprezentați de Patriciu Popescu, administratorul die-

cean, care, în cuvântarea sa, rostită în nemțele, a spus următoarele: «Vă rugăm în genunchi ca să Vă indurăți a primi credinciosul nostru omagiu cu aceea preainaltă a-sigurare, cum că noi îmoreună cu poporul ce stă sub conducerea noastră, vom rămâne pururea constantă întru înăscută pietate și credință întru care noi am fost totdeauna catre M. V. și către ilustra casă a Austriei cum și a ne jua sub grajioasă scutință împăratească cu religia, biserică și școala noastră, precum nici noi nu vom lipsi nici odată a ne oferi pentru M. V. și pentru unitatea întregii monarhii starea, avea, săngele nostru și chiar viața noastră⁴). Se spune că împăratul s'a interesat de numărul Românilor și a Sârbilor din dieceză. S'a dat următoarele date: Români 374.000 iar Sârbi 6.000, ceeace, cu alte cuvinte, implică o episcopie românească.

După recepție, Francisc I. I vizită biserică catolică, gimnaziul, spitalul precum și catedrala românească unde asistă chiar la un Te Deum.

O deosebită surpriză a fost pentru împărat faptul, că înțâlni la Arad pe baronul Berger, fost comandant al cetății în timpul revoluției, abia scăpat din închisoarea Sopronului. Seara orașul a fost splendid iluminat. Două muzici militare, una a reg. Hartmann din Timișoara și alta a Ullanilor, delectau mulțimea, în ale cărei aclamații înaltul oaspe traversă străzile și pădurița. Mâinezi dimineață la ora 5, Fr. I. I pleca spre Oradea.

³ „Gazeta Transilvaniei” 46—1852

Sărbătorirea P. S. Episcop Grigorie la Academia Teologică.

În ziua de 29 i. a. c. s'a sărbăt în aula „Academiei Teologice” de către „Centrul Studențesc” onomastică P. S. S. Episcopului Grigorie în dubla calitate de pastor și patron al societății de lectură a Studenților teologici.

În prezența P. S. Sale, a dlui prefect al județului și a distinților oaspeți, a avut loc următorul

Program:

Corul teologilor: „Mulți ani.” Horia Visoianu prez. Centrului studențesc Arad: „Cuvânt ocazional” în care cu o deosebită căldură a tradus în cuvinte binemeritatea activitatea prodigioasă a P. S. Sale.

Corul teologilor: „Înnocențial.”

S. Te nicean: Dare de seamă despre „Glasul Pietrelor” de P. S. S. Episcopul Grigorie. Exponere succintă și lapidări

C. Butoianu: „Psalm” de T. Argești. Declamare bineînțintă.

L. Tulcan: „În captivitate” de H. Štokovici. Solo de vioară executat cu mult simț.

P. Selegean: „Inchinare” versuri ocazionale.

Corul teologilor: „Rugăciune” de Mozart.

După terminarea acestui bine alcătuit program, P. S. Sale a introdus până la lacrimi, multumeste latro postlocuții, tinerilor în cari de pe acum a găsit sprijinul care înțelegându-l întă spre care tinde în laborioasa sa activitate, îl va ajuta.

P. S. Sale mulțumeste apoi dlui prefect și onoraților oaspeți pentru bunăvoiea cu care au participat, iar P. C. părinte rector Dr. T. Botis prezintă „Cartea de Aur” a Academiei spre semnat.

Petrecuți de armouiosul „În ocazional” distinții oaspeți părăsesc aula Academiei Teologice ducând în suflet mulțumirea și nădejdea însuflată de o mână de tineri cari se știu deschătușa din lanturile actualelor vremuri de bejerie sufletească.

Posta Redactiei.

Mici creionări. Scriești mai concis.

Dacă aji socolit ca materialul trimis să se publice în numărul de față, alunci aji avut în gând să-l scriești singur. Restul materialului a apucat alt drum.

Autorilor de poezii. Dragii noștri! Nu luati buna voință noastră drept succes al talentului din voi, căci vom fi săli și ne lăsă înapoi darul.

Rugină. Ai întrecut ori ce glumă! Ce să facem cu duzinele de epigrame? Nu mai avem sellare goale...

De notat că în prima zi a vizitei sale la Arad împăratul a amnestiat 51, iar a doua zi 17 captivi, ceeace desigur a făcut bună impresie.

Precum se vede, Români din Arad l-au primit pe împărat cu mult entuziasm. Credeau și ei, că și toți ceilalți Români ce l-au săvădit dealungul Ardealului, că promisiunile lui vor fi în cele din urmă realizate. Un singur Român a refuzat să îl aclame, deși împăratul tocmai pentru el urcase creșta Găinei. și acesta a fost Avram Iancu. Contra tuturor insistentilor, Craiul Munților nu s'a închinat unei fantome de împărat.

Allegerea Corporațiunilor bisericești din Arad-Gădăște.

Membrii de drept.

- Președinte: pă. Cornel Mureșan.
- Cighiran Petru

Membrii ordinari:

- Ing. Eșanu Vladimir.
- Stoicescu Grigorie.
- Crisan Gheorghe.
- Balacel Nestor.
- Ladău Gheorghe.
- Martinescu Dumitru.
- Contrea Gheorghe.
- Dihel Gheorghe.
- Vilos Ioan.
- Suciuc Stefan.

Supleanți:

- Frentiu Ioan.
- Oltăcan Gheorghe.
- Musca Emanuil.
- Dărlea Iuliu.
- Mălăș Simion.

Epitropii:

- Ilici Alexandru.
- Pantea Ioan.
- Alexuța Ioan.

După aceasta adunarea sinodului a purces la formarea biroulurilor alegând doi bărbați de încredere, credincioși și cu frica lui D-zeu în persoana d-lor Drecin Mihai și Stoicescu Grigorie, iar ca notar fiind ales d. Crișan Gheorghe.

Adunarea conștientă de menirea sa și că divizarea credincioșilor în mai multe partide primejdioase unitatea sufletească de care astăzi aici la frontieră de Vest a Jării românești și în special în acest cartier să simte mai multă nevoie ca ori când și ori unde nu numai pentru cele spirituale dar și pentru întărirea forței naționale.

Conduși de frica și dragostea lui D-zeu și cu iubirea casei Măntuitorului nostru Isus Hristos, care este biserică noastră ort. rom. pătrunși de cele mai nobile sentimente creștinesti sinodul pentru a elimina din sf. Iașă ura și cearța a aies din sănătută cinci membri care în baza art. 40 din regulament au compus lista corporațiunilor bisericești propunând ca membri după cum urmează:

Spectacole.

Voivodul.

Tiganilor

Ca întotdeauna, spectacolele Operii din Cluj au constituit pentru amatorii de muzică același important eveniment, căpătanând multă acum. De altfel ansamblul deși lipsit de elementele din anii trecuți, se menține la același nivel, datorită stăruinței și perseverenței ce o depășește.

Opera comică Voivodul Tiganiilor, reprezentată Marți seara, a mulțumit chiar și pe cel mai exigență amator de muzică bună. Ansamblul omogen corul minunat pus la punct, baletul de sub conducerea dlui H. Klee foarte bine înstărat, iar conducerea muzicală a d-lui Bobescu, ireproșabilă, ca de obicei.

Jucată cu mult humor, multă au zis că a fost un spectacol superior celor din strinătate, întrădevăr, d. Gavrilă în rolul unui bogat purcar, deși nu are o voce bună, totuși prin felul cum a interpretat acest rol, merită laudă tuturor. D. Andriescu, Robescu și Crișanu în rolurile respective, bine. Foarte bine d-na E. Pitulea-Georgescu în rolul vrăjitoarei Czira, d-na Mimi Nestorescu cu vocea-i plăcută și caldă a fost ireproșabilă în rolul Safti, ca și d-șoara Ana Rozsa, în rolul ficei purcarului Zsuzsán.

Decorurile după schițele pictorului W. Widmau au contribuit prin frumusețea lor la formarea unei păreri bune despre spectacol.

Sperăm că arătanii nu vor trece cu vederea reprezentării de joi seara, și că elatele vor urma în luna viitoare.

Evenimente culturale.

In cadrul conferințelor organizate de Despărțământul Arădenilor „Astrei” arădani au raportat de a asculta Duminești 7 Februarie, pe dol din cei mai distinții confidențiali ce-i au.

D. Petre Sergescu profesor universitar, un om Tânăr îndărăt adânc cunoșțător ai problemelor științifice, va vorbi despre „Religie și progres științei”. Subiect interesant de veșnică actualitate, în care omul de știință pe care îl respectăm să dat să-l ascultăm, va aduce ceva nou.

D. Em. Bucuță cunoscut de litere și director al Editiei și Culturei Poporului, va vorbi despre „Un dușman cultural”.

Nu ne îndoim că arădenii vor să aprecieze aceste dovezi interesante conferințe, și vor participa în număr cât mai mare.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că la primăria Municipiului Arad, sunt vacante următoarele posturi; retribuite cu bugetare mai jos și accesoriile prevăzute bugetul anului 1932:

Un post de inginer geodezic cu salar bugetar de 7600 și accesoriile.

Vor putea concura ingineri de construcții (poduri și săgeți) cu diplome din țară, sau cunoștințe nostrificate, absolvenți școalei de topometrie din țară având și certificat de absolvire, absolvenți școala Politehnice, facultatea potrivită și șoale cu bacalaureat și tâcute examenele de desezie.

Postulanții vor dovedi că facut liceu în domeniul construcției și cunoște operații grafice precum cunoștea fondură. Inginerul cu diploma vor deveni practica cel puțin 1 an, absolvenții școalei topometrice precum absolvenții Politehnicei cu amanete din studiu geodezic vor dovedi o practică de cel puțin 3 ani.

Un post de administrator Spitalul de Copii „Principele Mircea“ cu salar bugetar de 3550 lei, locuință luminată și hrana.

Calificarea cerută solicitantului este de cel puțin absolvenții școalei superioare de comerț. Absolvenții Academiei Comerciale vor fi preferați.

Un post de contabil la Spitalul Sanator T. B. C. cu salar bugetar de 3350 lei și accesoriile prevăzute în an.

Calificarea cerută este cel puțin absolvenția școalei superioare de comerț.

Condițiunile generale de concurs sunt:

Postulanții să dovedească că etate de 21 ani și să nu depășească de 40 ani.

Să fi cetățean român.

Să fie satisfăcut obligaților legei recrutării.

Să dovedească că nu au fost amănăti pentru vre'o faptă gravă și că nici nu prezentau în curgere vre'o acțiune criminosa.

Să dovedească că e sănătos.

Să aibă cunoștințele de către la postulanții pentru următoarele de sub pozițiile 2 și 3,

Un artist filantrop

Cunoscutul artist Georgescu — Buzău, a dat în orașul nostru în ziua de 31 Ian. în sala Caminului Industrialilor, un foarte reușit festival artistic, cu program vast și variat, care a plăcut foarte mult publicului compus atât din oamenii maturi, cât și din tineret școlar. Au fost viu și indelung aplaudate: sceneta patriotică intitulată 1916—18, «Cersetorul orb», «Orfanul» precum și transformațiile scămaroicești, care au stârnit admirarea spectatorilor, smulgând aplauze la scenă deschisa. Programul a fost acompaniat de muzica Reg. 93 Inf.

Reprezentările pe care d. Georgescu — Buzău le dă în tot cuprinsul țării, sunt în favorul soc. de profilaxie a tuberculozei, și darurile le fac în amintirea soției sale, raportă de microbii acestei boli necruțătoare.

Din venitul net, a vrăsat suma de 3000 lei Sanatoriului Tuberculoșilor din orașul nostru, fapt pentru care merită lauda și recunoștința tuturor oamenilor de bine.

Mai amintim cu această ocazie că d-sa va mai avea un festival în aceeași sală, în ziua de 28 Februarie.

Îl dorim succes, și nu ne îndoim că arădani vor să sprijine acțiuni așa de umanitare.

rep.

Grafologie.

Micuța. Arad. Foarte imprecisabilă, imagine bogată, dispusă spre ură și răutate.

Fricoasă, — grandomanie, — foarte schimbătoasă.

Judecată superficială, — lipsă de voință.

Pasionată — rar modestă, ipotrizie. Entuziasm, misticism, devotament, iubește jocul, sensibilită, supleță de spirit, pre-judecăți.

Doritorii a ocupa aceste poșturi vor înainta cereri însotite de actele personale în original printr-o care să dovedească că intrunesc toate condițiunile susamintate.

Termen de înaintarea cererilor este de 15 zile dela data publicării prezentei publicații în Buletinul Municipiului Arad, la 30 Ian. 1932.

Preș. Com. Int. Sec. General ss. Dr. Radu ss. Olariu

Balul Mascat al Cercului Militar.

Cea mai plăcută petrecere a sezonului va fi Balul Mascat și Costumat al Cercului Militar din Hotelul Central cu data de 6 Februarie 1932.

Societatea Arădană manifestă un interes deosebit pentru acest bal care va fi cea mai strălucită petrecere a carnavalului 1932.

Având în vedere criza financiară de care suferă toată lumea, Comitetul a căutat ca în schimbul unei sume cu total redusă să ofere publicului distracții căt mai plăcute. Astfel prețul de intrare a fost fixat la suma de 40 lei de persoană și 100 lei de familie.

Va fi un program frumos și variat cu concursul Doamnelor și Domnișoarelor din societatea Arădană. Se va fiune un concurs de dans, alegerea Regei Balului, tombola, etc.

Congresul Podgorenilor din județul Arad.

Au participat peste 2000 viticultori.

Sâmbătă 30 Ian. 1932, a avut loc în com. Ghioroc, congresul podgorenilor din județul Arad. În afară de cei din podgorie, au mai participat și reprezentanții Sindicatului Viticol din Arad, sub conducerea d-lui Dr. Sever Ispravnic.

Președintele comitetului monitorial din Ghioroc, d. Dr. Al. Stoenescu, deschizând congresul, mulțumește pentru faptul că s-a răspuns în număr așa de mare la convocare, și propune — ceeace congresul aproba cu unanimitate — pe d. Dr. S. Ispravnic, ca președinte al congresului.

D. Dr. S. Ispravnic, salută congresul, pe d. N. Popescu dir. Camerei Agricole și pe reprezentanții pressei, apoi face o expunere a doleanțelor viticultorilor și îl invită să-și unească puterile, în organizația chemată să apere interesele podgorenilor. Vorbește apoi despre proiectul conversiunii datorilor agricole, și spune că dacă legiuitorii vor accepta amendamentele propuse de reprezentanții viticultorilor, aceștia au dreptul să aștepte mare și eficace sprijin, în stare precară de azi.

D. Dr. Lazar Nichi, explică proiectul de lege pentru organizarea viticulturii. Vede un

O atracție deosebită va fi concursul pentru cel mai estin și original costum. Publicul Arădan va avea deci ocazia să admire nu numai gustul ales dar și spiritul de economie al Doamnelor și Domnișoarelor din societatea Arădană. Defilarea maștilor va fi un spectacol feeric care ne va aminti carnavalele din Venezia și Nisa.

Invitațiile sunt rigurose reținute și persoanele care nu le au primit încă pot să le ceară dela Comitetul Cercului Militar (Maior Iovanescu).

3 orkestre: un jazz excelent, o bandă de lăutari și muzica militară va distra publicul căruia îi stă la dispoziție un bar foarte elegant și modern și un bufet bine assortat.

Onomastică P. S. Grigorie.

Sâmbătă trecută, ziua Sf. trei Ierarhi, P. S. episcop Grigorie să a serbat onomastică. Cu această ocazie a fost la reședința episcopală un adevarat perleaj. După serviciul divin, șefii tuturor autorităților și mulți me mare de preoți și credincioși s-au întrebat spre locuința P. S. Grigorie.

In numele armatei a prezentat felicitările dl. col. Mihăescu; în numele județului dl. Dr. Șerban, în numele primăriei dl. Dr. Radu, în numele judecăției dl. Gh. Hârgot înconjurat de un grup de magistrați, în numele clerului și credincioșilor a vorbit I. P. C. Arh. Dr. I. Suciu. Deasemenea s-au prezentat în corpore corporul profesoral dela Academia Teologică și cel dela școala Normală de băieți.

P. S. Sa adânc mișcă răspunde tuturor arălană că toate realizările sale se doresc dragostei și devotamentului credincioșilor și colaboratorilor din Arad. Arătă că toate mișările subversive de azi nu se pot învinge decât prin evanghelia dragostei lui Christos.

Mulțumește tuturor pentru manifestarea sinceră a sentimentelor ce i-se păstrează și le urează multă sănătate.

S'a servit apoi o mică gustare.

Programul Cinematografelor.

Select: Joi 4—5 Februarie c. premieră delicioasei comedii **Milionul** manuscrisul și regia: René Clair. Muzica: A. Bernard, Parés și G. van Parys. În rolurile principale: René Lefebvre, Louis Allibert, Annabella, Vanda Greville și cunoscutul tenorist român C. Stroescu.

Din 6—8 Februarie c. puternica dramă istorică, din timpul marii revoluționi franceze: **Danton** cu Fritz Kortner în rolul principal.

Central: Joi 4 Februarie puternica dramă **Spiioana din Gibraltar** cu George O'Brien și Marion Lessing.

Din 5—7 Februarie c. admirabila tragic-comedie **Mona Lisa** cu Willy Forst și Trude von Molo. Regia: Géza von Boway; Muzica: Robert Stoltz.

coresp.

Citiți și răsăndiți ziarul "ARADUL".

său oltean, chiar și dacă acesta va fi un strein de altă lege.

Aceasta în ceeace privește instictul nostalgie, impresia întâiului moment, căci mai târziu își va canaliza sentimentele așa cum îi va dicta rațiunea, aceasta însăși nefiind decât fructul prejudiciilor în care a fost educat.

Omul este un animal social, dar sociabilitatea lui emană dintr-un instinct de conservare și nu din forma de diferențiere în care a fost turnat individul, fără voia lui și fără considerare la condițiunile lui fizio-.

gice. Religia, naționalitatea sunt forme de manifestare socială, sociabilitatea animalică-instinct. Scoțând pe individ din mediul în care reportul dintre el și societatea devenise un acțiune reflex automatizat într'un sistem compact de funcționare lenjil și fără sguduri, dacă, l'ai punte într'un mediu incomparabil superior condițiunilor sale anterioare de traiu, în perioada de acclimatizare va suti totdeauna un proces de sentimentul nostragic și o în-

șii alii dispusi să-și exagereze meritele și în vitregia sorților își aruncau unii altora răspundere, împroscându-se cu invective și ocară nesăpănită. Su-

ferința le îngrădează orizontul și nu puleau să privească lucrurile în perspectiva viitorului, ci se mărgineau de a generaliza cazuri mărunte, culese din noroiul șlefilor. Era poporul acesta prea linăr, prea individualist, prea viguros și prea încercat ca să poată avea înțelepciunea unei judecăți fără patimă.

(Va urma)

Prânz . . . 20 Lei**Cină . . . 14 Lei**

cu pâine după listă.

Cafea fină Lei 6 Separuri.

Beuturile s-au ieftinit

Muzică țigănească, deschis până dimineață.

Restaurantul "București" Arad, Piața Avram Iancu 10.

Proprietar Cristea Trătan

Deștepți și naiivi.

(român) de: T. Cristea

De sigur acest eveniment de regretabil, nu putea răsărea sănătuni. Dar nu și în curând linia de sănătate pe care o trase înțeleapte între ardeleni și români se învârtoșea tot mai amenințând ca dragostea frate să se transforme în.

Minerul, planta și animalul de deopotrivă strâns legate mediul și condițiunile care au creat. Între individ și individ există un raport de coordonare. Mai înainte de a fi specia, este individual și individul acesta, ori mobilitate ar avea, este de locul său, unde condițiunile de climă, sol, influențe sociale, meteorologice, i-au dat temperamentul organic, care condițiunile de ordin care i-au grefat, într-o îndurătură de roșii dințate, care. Problema socială principala cea națională și

mai înainte de a fi cineva român este gruijan, poenean, ardelean... La rândul ei problema fiziologică primează pe cea psihologică: cei care inspiră acelaș aer, se alimentează cu materii de o construcție chimică specifică locului unde trăiesc, vor avea trebuință fizice mai mult sau mai puțin identice și predispozițiiile lor etice, morale — caracterul — vor fi de asemenea înrudite, cu încreșterea de-a forma un caracter local, regional. Oricât s'ar diferenția oamenii ca temperamente și ca caracter individuale, ca limbă, grau și obiceiuri, ei vor rămâne într'o măsură oarecare supuși legii mimatismului social, care le slăpănește fizologic pe toate celelalte. Un oltean săvârlit în babilonia marilor capitale sărăcie, va fi fericit înțâlnind un compatriot, dar când va întâlni mai mulți compatrioși va simți simpatii mari pentru compatriotul

cunoscute și boala, fără să-și piardă nădejdea într'un viitor mai bun al jării. Ardelenii erau convingiți iarăși, că își făcuseră din plin datoria. Erau și unii

Tribulațiile lui Agabecov.

Sub privirile uimite ale lumii întregi, s'a petrecut zilele trecute un fapt, care prin senzationalul său ese desigur din cadrul banalului cotidian.

In adevăr, aventura lui Agabecov, cu pasiunile sale peripeții, ar părea mai degrabă subiectul unui roman senzational, de felul celor publicate în fascicole de Ig. Hertz. In lumina realității sale însă, mentalitatea actualilor conducători ai Rusiei sovietice procedeele G. P. U. ne apar în toată monstruoasa lor goliciune.

Dar, cu tot senzationalul ei, întâmplarea nu are meritul ineditului. Este încă proaspătă în memoria noastră misterioasă dispariție a generalului Kutiepoff. Dacă dispariția era misterioasă, nimeni nu se îndoia însă asupra fondului lucrurilor. Se nălege, Sovietele au respins la acea vreme, cu multă și demnă indignare, acuzațiunile presei burgheze din lumea întreagă.

Surprinse de astădată în flagrant-delict, Sovietele încearcă să contesteze însăși realitatea faptelor, pretinzând, că toată afacerea ar fi o simplă înscenare, făcută cu scopul de a zădărni trătașivele dela Riga. Stupiditatea acestor alegații nu merită nici măcar cinstea de a fi combătute.

Dar, să ne întoarcem la Agabecov. Fost conducător și

organizator al G. P. U-ului, este astăzi urmărit fară milă de chiar această organizație. Biruitor deocamdată, după cum însuși a spus-o, nu-si face iluzii asupra viitorului. El știe, că departe de a potoli poftele vindicative ale hăitașilor săi, a stârnit în ei ambiții și a ajățaturi. Iși dă seama, că exasperanta luptă va trebui dusă până la sfârșit, că orice armistițiu este exclus.

Si sinistra goană va reincepe... Cu suful rece al morții în spinare, va goni iarăși peste jări și mări, oprindu-se din când în când în vreo ascunzătoare ca să răsuile, și pornind din nou, când tărcoalele morții se vor aprobia.

Si va goni mereu, hărțuit de următorii săi și chinuit de spectrul teribilului destin al lui Kutiepoff, îspășind astfel atâtea crime la care a fost părțea altădată.

Este, desigur, cea mai teribilă pedeapsă, această obsesie, această prezență permanentă a morții.

Deocamdată, Agabecov ne-a părăsit, a plecat pe alte tărăuri, poate în căutarea unui nou ascunzătoare. Lupta va reincepă, în tăcere, pe întuneric, dar mai înverșunată.

Îar noi spectatorii, aşteptăm răbdători desfășurarea ei.

T. D.

Mișcarea Culturală în Grădiște

Concertul Cercului Cultural „Astra”

In seara zilei de 30 Ianuarie ora 18 (ziua de Sf. Vasile, Grigorie și Ioan) Asociația pentru literatura română și cultura poporului român „Astra” din localitate cu concursul corul „Armonia” a orchestrei de mandoline, ghitare și bălălaici a Studenților dela Politehnica din Timișoara și orchestra fabricel „Astra” a aranjat în sala cinematografului un concert frumos cu un program foarte bogat. Distrusul cor „Armonia” de sub conducerea mult apreciatului și valorosului maestrul At. Lipovan a executat bucătările:

1. Veniți, veniți popoare...
2. Mândruță cu ochii verzi...
3. Ano Leno cântece populare.

4. Slavă întru cei de sus.

Orchestra de mandoline și ghitare a Studenților dela scoala Politehnica din Timișoara s'a produs cu:

1. Potpuri românesc,
2. Marșul Rgt. 55 Inf.
3. Mandolinata,
4. Romântă „Două ghitare”,
5. El uhnem,
6. Mihalaca potpuri românesc și alte bucătări.

Aici trebuie să distingem talentul în arta muzicală a lor Tișerschi și Balachici cari au mănușit instrumentele lor muzicale cu o adevărată măestrie având un succes deosebit și aplaudați și cheamăți de public în repetate rânduri.

Muzica Astra a executat:

1. Uvertura din opera „Dești Rege”,
2. Sonete, potpuri românesc,
3. Fantezie din opera „Tannhäuser”,
4. Meine Königin etc.

La acest concert au luat parte Dna și Dr. Cornel Radu Președintele Comisiei Interimare, Dr. Ascaniu Crișan

Dir. Liceului M. N. președinte despartământului „Astra”, Dna Livia Crișan Prezidenta și doșoara Ana Cornea viceprezidenta „Reunionei fermelor ort. Rom.” din Arad, d. V. Suciu dir. școalei Sap de Comerț, d. Const. Popa cons. Cultural, Dr. Ing. Vladimír Eșanu Președ. Cercului Cultural „Astra” cu doamna, părinte Mureșan Cornel cu dna, d. Al. Hanciu cu dna și alții.

Programul s'a terminat la ora 20.30 (8½ seara) cu un strălucit succes moral și de afirmare a culturii românești.

* * *

Duminică 7 Februarie a. c. ora 11 după Sf. Liturghie în sala Cinematografului din localitate se vor continua conferințele culturale obișnuite. Intrarea este gratuită.

Gh. Cr. Grădișteanul

Balul Reuniunii femeilor române.

Luni seara a avut loc în sălile hotelului Central tradiționalul bal al reuniunii femeilor române.

Sala de bal a fost prea mică pentru număr mare al selecției public participant.

In anul acesta s'a remarcat mulțimea și calitatea costumelor naționale lucrate în Arad. Este un început bun pentru păstrarea frumosului și eleganței nostru costum național.

O echipă de dansatori a executat câteva jocuri naționale admirabile.

Comitetul se poate mândri, cu drept cuvânt, cu buna reușită a balului, care a avut și un rezultat material foarte frumos.

Balul a fost onorat și cu prezența P. S. episcop Grigorie, însoțit de I. P. C. Arh. I. Suciu.

S'a petrecut până în zorii zilei.

Jocurile noastre.

Concursul II. Seria 12-a.

I. Cuvinte Încrucisate,

de Lord Lindsay.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10								
11								
12			13					
14		15	16					
17	18	19	20					
21		22						
23	24			25				
26								

Orizontal: 1. Magistratură însărcinată cu inspectia edificiilor; 10. Care privește cu bunăvoie; 11. Cari se pot feri; 12. Tânără cari se însoară; 13. Conjunction (inv.); 14. Pronume; 16. Măsuri de timp; 17. Zeu; 18. Ca la 16. 20. Interjectie (inv.); 21. Respectă; 23. Ruinat; 26. Excludere.

Vertical: 1. Table astronomice; 2. Autor dramatic român; 3. Arătare; 4. Romancier francez (1850—1923); 5. Interjectie; 6. Interjectie de alungat câinii; 7. Provincie a Greciei antice; 8. A înținde comod; 9. Succesiune pretron; 15. A bate rău; 18. Tără în Asia; 19. Numele național al Persiei; 21. Conjunction; 22. Nume femeiesc; 24. Articol; 25. Măsură.

2. Metagramă,

de Stan Codres

Cu C. sunt animal;
M. taxă;
N. nerv, de animal;
R. fiica fratelui;
T. bumbac săracit;
Z. autoritate (fig.)

3. Joc infinit geografic, de Mișuș.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11		12	13
14	15	16	17	18	19	20

Dela: 1—3 Stațiune balneară. 2—5. Oraș în România; 4—7. Munte în Carpații centrali; 6—9. Sat în jud. Constanța; 8—11. Sat și mănăstire în jud. Argeș; 10—13. Podgorie renomată. 12—15. Sat și mănăstire în jud. Gorj; 14—17. Numele dac al Ialomitei. 16—19. Numele geto-grec al Dunării; 18—20. Insulă în Dunăre.

—o—

N. B. Cu seria aceasta (a 12-a) se încheie al 2-lea concurs de jocuri, instituit de ziarul nostru. Deslegările jocurilor, însoțite de cupoanele respective, se primesc până la 15 Februarie a. c. Pentru soluții exacte se vor acorda premii, fiecare deslegător având cu atât mai multe șanse de câștig cu cât a deslegat mai multe jocuri.

Cupon pentru jocuri
II — 12.

Teatrale.

Joi 8 februarie ore 8½ seara la Teatrul Comunal ultima reprezentare a Operet din Cluj

Boema

după romanul lui H. Murger.

Vineri 12 februarie orele 9 seara la Teatrul Comunal:

Când femeia nu vrea

Comedie în 3 acte de E. Rey și Al. Sauvoir, cu trupa Teatrului Național din Cluj. Iată interpreți:

C. Potcoavă, M. Ștefănescu, H. Crișea, I. Vancu, Elvira Barbu, Lily Muntean etc

La cumpărăturile

D-voastră referiți-vă

la ziarul:

„ARADUL”

Răi auzit că iarăș începe să lucreze Astra?

In întâmpinările cotidiene, pe care i-le rezervă destinul trecătorului în semn de surpriză, întrebarea de mai sus era săptămâna trecută fraza cea mai așteptată. Ecoul ei sănătă pretutindeni, te urmarea la tot pasul par că din adins era să transforme starea de fapt. Interesațat undeva cu gândul sigur la o inviorare a situației, capetele celor plecați în fața nevoilor au devenit iarăș sensibile, au prins iarăș mișcarea transmiteri. Poate asta, ori scăpată undeva în taină în tăcerea marilor opere — fără reclamă — cu intenția sădătă de a micșora îngrijorarea, aceasta a devenit un murmur pe buzele celor înclinați la munca de toate zilele, pe urmă transformat în curent curgea agale pe cărări și la fiecare întâmpinare, cel dintâi se simțea obligat în aji comunica vestea sună.

Finalul, îngânră de laudă pentru toți cei ce recurgând la nevoie prin toate mijloacele în a face posibilități, sunt la înălțimea menirii lor, cuvinte bune pentru toți acei cari — din vremurile deacum au știut să facă împrejurările, în a ceda în față lipsei și unii și alții își văd așteptările încununate de aureola succesului. Că C. F. R.

ulare pentru Astra o, fișă de înălțatura în permanență și măsuri pentru Arad. Știut este doar pentru cei ce rezolvă coメンズ, Anglia e mai aproape decât Aradul, fabricatele străne ne preocupează pe noi, că fabricile indigene stagnăzează. Așa trebuie să fie, astfel este și insărcinare dusa la bun sănătă, în a opri peste hotare — colo sunt bancheturi, la noi să răcie și asta nu e tot una.

Vor să vie timpuri când chemați nu vor uita, că în umbra urmelor tale, în urma pașilor tăi vor să se caute lipsa balansarea va face ori ionușii nemarcarea, posteritatea, trebue uitat niciodată alături de cine respiră o atmosferă care și-a creat o piatră și special onorul tau, căminul să fie totdeauna colțul din spălă unde tie hărăzit să achiziționezi. Sirena fabricii Astra este pentru orașul Arad, semnalul de începere și sfârșit punctualitatea ei continuă medie treză însă pulsul neșăratului de fiecare zi pentru mii de anonimi, glasul ei este candelă permanentă la înălțarea lipsei, între suprimate neajunsului.

Si asta nu trebuie să fie ușoară.

Fixator.

INFORMAȚIUNI.

Rugăm călduroș pe onoareții abonați în restanță cu plată a bonamentului pe 1931, să-și achite obligația.

Cei din oraș pot plăti, contra chitanță, d-lui Miloș Tip. Dieceană str. 18, iar cei din provincie prin mandat postal adresat ziarul „Aradul”.

Primăria Municipiului mulțumește pe această cale tuturor celor cari au donat diferite obiecte și vin pentru balul șomerilor din 23 Ian. Mai multumesc și acelora cari au dat suprasolvări, sau au contribuit fie direct fie indirect la buna reușită a balului.

Monografia Aradului. În cadrul timpului trecutelor primăriile, a fost creat un fond de 250.000 lei pentru scrierea unei monografii a orașului nostru, știut fiind că monografia lui Al. Marki nu numai că nu corespunde timpului actual, dar e și tendențioasă. La propunerea d-lui Dr. C. Radu, președ. comisiei interîmpărățiale, aceasta a fixat un premiu de 100.000 lei, pentru cea mai bună lucrare, urmând ca, chelt